

OBSAH

PŘEDMLUVA	17
-----------------	----

A. ČÁST OBECNÁ

1. NĚKOLIK POZNÁMEK Z HISTORIE VNITŘNÍHO LÉKAŘSTVÍ	20
<i>(Václav Jirásek)</i>	
2. ZDRAVÍ A NEMOC <i>(Pavel Klener)</i>	24
■ Příčiny onemocnění	24
■ Průběh onemocnění	25
3. KOMUNIKACE LÉKAŘ-PACIENT <i>(Radkin Honzák)</i>	26
■ Vztah mezi lékařem a pacientem	27
■ Pravda na nemocničním lůžku	30
■ Maastrichtský systém	32
4. NEJČASTĚJŠÍ PROJEVY NEMOCI <i>(Pavel Klener)</i>	35
■ Únava a slabost	35
■ Poruchy spánku	36
■ Poruchy chuti k jídlu	36
■ Nevolnost a zvracení	36
■ Úbytek hmotnosti	37
■ Žízeň	37
■ Bolest	38
■ Svědění	39
■ Změny tělesné teploty	40
■ Bušení srdce	41
■ Dušnost	42
■ Kašel	42
■ Chrapot	43
■ Krvácivé projevy	43
5. ANAMNÉZA <i>(Zdeněk Mareček)</i>	45
5.1. Schéma anamnézy	45
■ Osobní data nemocného	45

■ Současné obtíže vedoucí k vyšetření	46
■ Osobní anamnéza	46
Nynější onemocnění	46
Předchorobí	47
■ Rodinná anamnéza	48
■ Pracovní a sociální anamnéza	49
5.2. Zásady správné anamnézy	49
■ Dostatek času	50
■ Vhodné prostředí	50
■ Správná formulace otázek	50
■ Osobní zájem	51
■ Kritické hodnocení	52
■ Anamnestická diagnóza	53
6. METODY FYZIKÁLNÍHO VYŠETŘENÍ (Pavel Klener)	55
7. VYŠETŘENÍ ARTERIÁLNÍHO A ŽILNÍHO PULSU (Jaromír Hradec)	57
7.1. Arteriální puls	57
■ Rytmus pulsu	58
■ Amplituda a charakter pulsu	58
7.2. Žilní puls a tlak	60
8. VYŠETŘENÍ KREVNÍHO TLAKU (Jaromír Hradec)	62
9. CELKOVÉ POSOUZENÍ STAVU PACIENTA (Petr Cieslar)	65
9.1. Vědomí a psychický stav	65
9.2. Růst, vývoj, výživa	66
9.3. Poloha nemocného, stoj a chůze	68
9.4. Hlas a řeč	70
9.5. Kůže	71
9.6. Kožní adnexa	75
9.7. Otoky	76
10. SOMATICKÉ VYŠETŘENÍ	78
10.1. Vyšetření hlavy (Petr Cieslar)	78
10.1.1. Vyšetření hlavy jako celku	78
10.1.2. Vyšetření očí	79
10.1.3. Vyšetření inervace mozkovými nervy	81
10.1.4. Vyšetření uší a nosu	82
10.1.5. Vyšetření dutiny ústní a jazyka	82
10.2. Vyšetření krku (Petr Cieslar)	83
10.3. Vyšetření hrudníku	85
10.3.1. Vyšetření hrudníku jako celku (Pavel Klener)	86
10.3.2. Vyšetření plic (Jiří Homolka)	88
10.3.3. Vyšetření srdce (Jaromír Hradec)	92
■ Srdeční ozvy	96
První ozva	98
Druhá ozva	98

Třetí ozva	99
Čtvrtá ozva (síňová)	100
Cvalový rytmus	100
■ Přídavné srdeční zvuky	101
■ Srdeční šelesty	102
■ Systolické šelesty	104
Ejekční systolické šelesty	104
Regurgitační systolické šelesty	105
■ Diastolické šelesty	106
Průtokové diastolické šelesty	106
Regurgitační diastolické šelesty	108
■ Kontinuální šelesty	109
■ Perikardiální třecí šelest	110
10.4. Vyšetření cév (<i>Jiří Spáčil</i>)	110
10.5. Vyšetření břicha	116
10.5.1. Vyšetření břicha jako celku (<i>Václav Jirásek</i>)	116
10.5.2. Vyšetření jater (<i>Marie Brodanová</i>)	121
10.5.3. Vyšetření sleziny (<i>Pavel Klener</i>)	124
10.5.4. Vyšetření žlučníku (<i>Marie Brodanová</i>)	125
10.5.5. Vyšetření pankreatu (<i>Marie Brodanová</i>)	126
10.6. Vyšetření ledvin a močového ústrojí (<i>Jiří Žabka</i>)	126
10.7. Vyšetření genitálu (<i>Pavel Klener</i>)	127
10.8. Vyšetření pohybového ústrojí (<i>Karel Pavelka</i>)	128
■ Nález u zánětlivých onemocnění	128
■ Nález u osteoartrózy	129
10.8.1. Vyšetření horní končetiny	129
■ Ramenní kloub	129
■ Loketní kloub	129
■ Zápěstí a ruka	130
10.8.2. Vyšetření dolní končetiny	130
■ Kyčelní kloub	130
■ Kolenní kloub	131
■ Kotník a klouby nohy	131
10.8.3. Vyšetření páteře	132
11. ZÁKLADNÍ POMOCNÁ VYŠETŘENÍ	134
11.1. Vyšetření sedimentace červených krvinek (<i>Bedřich Friedmann</i>)	134
11.2. Vyšetření moči (<i>Jiří Žabka</i>)	135
11.2.1. Smyslové posouzení moči	135
11.2.2. Chemické vyšetření moči	136
11.2.3. Vyšetření močového sedimentu	136
11.3. Vyšetření EKG (<i>Jaromír Hradec</i>)	138
11.3.1. Vznik EKG křivky	138
11.3.2. Elektrody a svody	140
11.3.3. Normální elektrokardiogram	143
■ Vlna P	143
■ Interval PR (PQ)	144
■ Komplex QRS	144

■ Vlna T	145
■ Interval QT	146
■ Úsek ST	147
■ Vlna U	147
11.3.4. Určení dalších parametrů	147
■ Určení srdeční frekvence	148
■ Určení elektrické osy srdeční	149
■ Elektrická rotace srdce	151
■ Pozdní komorové potenciály	151
11.3.5. Ambulantní monitorování EKG	151
12. ZOBRAZOVACÍ METODY (Jiří Chmel)	152
12.1. Vyšetření rentgenem	152
■ Skiografie – snímkování	152
12.2. Vyšetření ultrazvukem	153
12.3. Magnetická rezonance	154
12.4. Zobrazovací metody nukleární medicíny	154
13. ENDOSKOPICKÉ METODY (Václav Jirásek)	156
■ Kapslová endoskopie	156
13.1. Indikace endoskopie	157
13.2. Kontraindikace a rizika endoskopie	158
14. BIOCHEMICKÁ VYŠETŘENÍ (Tomáš Zima)	159
14.1. Preanalytická část laboratorního vyšetření a faktory, které ji ovlivňují	160
14.1.1. Biologické vlivy	160
14.1.2. Odběr materiálu	161
14.1.3. Transport materiálu	162
14.1.4. Skladování materiálu	162
14.2. Analytická část	163
14.3. Postanalytická část	163
15. ZÁKLADNÍ HEMATOLOGICKÁ VYŠETŘENÍ (Jan Haber)	167
15.1. Vyšetření krevního obrazu	167
15.2. Vyšetření kostní dřeně	167
15.3. Vyšetření základních koagulačních parametrů	168
16. PŘEDTRANSFÚZNÍ VYŠETŘENÍ (Jan Haber)	171
16.1. Vyšetření v laboratoři	171
16.2. Vyšetření u lůžka nemocného	171
17. ZÁKLADNÍ IMUNOLOGICKÁ VYŠETŘENÍ (Terezie Fučíková)	172
17.1. Vyšetření alergických stavů	172
17.2. Vyšetření imunodeficience	173
17.3. Vyšetření autoimunitních onemocnění	173
18. MOLEKULÁRNĚ BIOLOGICKÉ METODY (Josef Janda, Alena Slavičková)	175
■ Metoda polymerázové řetězové reakce	175

19. MIKROBIOLOGICKÁ VYŠETŘENÍ (<i>Jiří Beneš</i>)	178
19.1. Mikrobiologické vyšetřovací metody	178
19.1.1. Mikroskopické techniky	178
19.1.2. Kultivační techniky	179
19.1.3. Genové vyšetřovací metody	180
19.1.4. Metody umožňující průkaz antigenu	180
19.1.5. Nepřímé diagnostické metody	181
19.2. Obecné zásady mikrobiologického vyšetřování v praxi	183
20. BIOPTICKÉ A CYTOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ (<i>Václav Jirásek</i>)	184
21. STANOVENÍ DIAGNÓZY (<i>Pavel Klener</i>)	185
22. TERAPIE VNITŘNÍCH CHOROB (<i>Pavel Klener</i>)	187
23. PROGNÓZA VNITŘNÍCH CHOROB (<i>Václav Jirásek</i>)	190
24. ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE (<i>Romana Ryšavá</i>)	191
24.1. Dokumentace u hospitalizovaných pacientů	191
24.1.1. Příjmová dokumentace	191
24.1.2. Dekurs	192
24.1.3. Propouštěcí zpráva	195
24.1.4. Vykazování provedených výkonů	195
24.2. Dokumentace u ambulantních pacientů	197
25. PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST LÉKAŘE (<i>Daniela Bruthansová</i>)	198
25.1. Vztah lékař–pacient z pohledu práva	198
25.1.1. Informace o zdravotním stavu pacienta	198
■ Informace podávané pacientovi	199
■ Informace podávané členům rodiny	199
25.1.2. Souhlas s vyšetřovacími a léčebnými výkony	199
■ Zletilé osoby	199
■ Nezletilé osoby	201
■ Osoby zbavených způsobilosti k právním úkonům	202
25.2. Poskytování zdravotnické dokumentace	202
■ Pacient	202
■ Zdravotničtí pracovníci	203
■ Změna ošetřujícího lékaře	203
■ Osoby získávající způsobilost k výkonu zdravotnického povolání	203
■ Další osoby	203
25.3. Zpracování osobních zdravotnických údajů	204